

Силабус
навчальної дисципліни
Методика фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку
2026-2027 навчальний рік

Освітня програма: Дошкільна освіта
Спеціальність: 012 Дошкільна освіта:
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти

Викладач (і)	Кот Надія Андріївна
Посилання на сайт	https://fdsso.bdpu.org.ua/kafedra-doshkilnoyi-osvity/
Контактний тел.	+38 050 138 85 86 ()
Е-mail викладача:	spf5@ukr.net ; kotnadezda04@gmail.com
Графік консультацій	з 9.00 до 18.00 середа

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні/ семінарські заняття	Самостійна робота	звітність
Денна 6/180	30	30	120	екзамен
Заочна 6/180	10	8	162	екзамен

Семестр: осінній/весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: фізичний розвиток, фізичне виховання, фізкультурна освіта, фізична підготовленість, основні рухи, фізичні якості, загальнорозвивальні вправи, вправи в шикунванні, рухлива гра, спортивні вправи, форми роботи з фізичного виховання, планування.

Метою курсу є формування готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до здійснення фізичного розвитку та виховання дітей раннього та дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї; **предметом** – загальні положення щодо організації та проведення фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми дітей раннього та дошкільного віку

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності:

КЗ-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей

Програмні результати навчання:

ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення фізичного і соціального здоров'я дітей.

ПР-16. Проєктувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків,

громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

ЗМІСТ КУРСУ:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. «Загальні питання теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку»												
Тема 1. Система фізичного виховання дітей раннього і дошкільного віку в Україні. Завдання та засоби фізичного виховання дітей раннього і дошкільного віку	10	2	-			13	10	1				9
Тема 2. Єдність навчання, виховання і розвитку дитини в процесі фізичного виховання	15	2	2			11	15	1				14
Разом за змістовим модулем 1	25	4	2			24	20	2				23
Змістовий модуль 2. «Зміст та методика навчання дітей раннього і дошкільного віку основних рухів»												
Тема 1. Методика навчання ходьбі, бігу та стрибкам	10	2	1			7	10	1				9
Тема 2. Методика навчання стрибкам та метанню	10	2	2			6	10	2				8
Тема 3. Методика навчання лазінню, вправам з рівноваги	10	2	1			7	10	1				9
Разом за змістовим модулем 2	30	6	4			20	30	4				26
Змістовий модуль 3. «Зміст та методика навчання дітей загальнорозвивальних (ЗРВ) та стройових вправ»												
Тема 1. Методика навчання дітей ЗРВ	15	2	4			9	15			2		13
Тема 2. Методика навчання дітей стройових вправ	10	2	-			13	10					10

[illegible]

ІНДЗ: Створення умов для реалізації завдань фізичного виховання	10		-	-	10	-			-	-	-	
Усього годин	180	30	30	-	-	120	180	10	8	-	-	170

Методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

За джерелом інформації:

Словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентації, робота з ШІ), семінари, пояснення, розповідь, бесіда, бліцопитування, тести.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні: інсценування, ігрові та практичні вправи, моделювання проблемних ситуацій, інтелектуальні розминки (головоломки), робота в групах та міні-групах («team building»), case-study.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Навчальний курс складається з лекційних, семінарських занять, самостійної та індивідуально-дослідної роботи.

Заохочується висловлювання власної точки зору, творчий підхід до виконання передбачених програмою курсу завдань. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності.

Підготовка до семінарських занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань за темою, спираючись на перелік рекомендованої літератури та самостійний пошук джерел для отримання необхідної інформації, з подальшим їх обговоренням у форматі дискусій, мозкових штурмів тощо. Відпрацювання пропущених семінарських занять є обов'язковим, здійснюється у форматі очного або дистанційного (на платформі Zoom) спілкування викладача зі здобувачем (згідно графіку консультацій).

Підготовка завдань самостійної та індивідуально-дослідної роботи здійснюється у письмовому або електронному (розміщення файлів на платформі Moodle) вигляді та передбачає усне обговорення питань протягом семінарського заняття з теми або під час індивідуальної/групової консультації. Роботи, які виконано не в повному обсязі або оформлено без дотримання вимог, повертаються здобувачеві на доопрацювання. Повторно здати роботу на перевірку необхідно не пізніше, ніж через тиждень після проведення заняття з відповідної теми (письмово/в електронному вигляді на платформі Moodle).

В умовах дистанційного навчання лекційні, семінарські заняття проводитимуться в онлайн-режимі у визначений розкладом час. Самостійні та індивідуально-дослідні роботи надсилаються на оцінювання через систему Moodle у визначений політикою курсу термін. Консультації здобувачів проводитимуться згідно визначеного вище графіку.

Допуск до екзамену передбачений за умов: набрання 35 балів за роботу протягом семестру та самостійні та індивідуальні роботи в Moodle). Екзамен може проходити за двома формами (на вибір здобувачів ВО): письмовий залік та захист відповідей; тестування.

Безпека: у разі оголошення повітряної тривоги заняття негайно припиняється, всі переходять в укриття. Від кожного учасника освітнього процесу вимагається дотримання всіх інструкцій з безпеки. Заняття буде відновлено із скасуванням повітряної тривоги.

Неформальне та інформальне навчання. Результати навчання, здобуті поза формальною освітою, можуть бути визнані за умови підтвердження їх відповідності

результатам навчання освітньої компоненти. Процедура здійснюється відповідно до розділу 8 Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ. Роз'яснення та зразки документів розміщено на сторінці «Неформальна освіта» ФДССО: <https://fdsso.bdpu.org.ua/neformalna-osvita/>

Політика використання генеративного штучного інтелекту (ШІ)

Застосування генеративного ШІ у цьому курсі регулюється *Політикою використання ШІ в освітньому процесі БДПУ* (Наказ № 39 від 18.09.2025, рішення Вченої ради від 11.09.2025).

У межах цього курсу **дозволяється відповідальне використання ГШІ** лише для:

- структурування плану написання робіт;
- лексичного покращення тексту;
- підбору джерел (за умови обов'язкової перевірки достовірності).

Заборонено використання ШІ для:

- повного генерування текстів робіт або розділів;
- автоматичного створення аналітичних висновків.

Усі випадки використання ШІ мають бути **відкрито задекларовані** у письмових роботах згідно зі стандартом **GAiDeT** (<https://panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration/index-uk.html>). Порухення цього правила може вважатися порушенням академічної доброчесності і тягне за собою відповідні наслідки згідно з Кодексом БДПУ.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (комп'ютер, проектор); програмне (Microsoft Office: Word, Power Point, Canva, Moodle, репозитарій); наочність (презентації у форматі Power Point, Canva).

Система оцінювання та вимоги:

Поточний та семестровий контроль за умов змішаного навчання та (або) з використанням технологій дистанційного навчання може проводитися на базі освітніх дистанційних платформ та сервісів, для яких можна використовувати Moodle, Zoom, додатки від Google.

Студенти можуть отримати під час поточного контролю такі оцінки:

№	Вид діяльності студента	Бали
1	Робота на лекції	1-3
2	Відповідь	3-5
3	Доповнення	1-2
4	Тест	1-10
5	Самостійна робота	1-10
6	Індивідуальне завдання	1-10
	Разом	8-30

Максимальна кількість балів за модуль №1, 3, 4 -30; за модуль 2 -35; за модуль 5 – 55; за модуль 6 – 60. Отримана кількість балів ділиться на 6 кредитів, що дає можливість здобувачу отримати 40 балів + 10 за ІНДЗ, що складе 50 балів в цілому за теоретико-практичний курс. 50 балів здобувач отримує на семестровому екзамені, отже загалом це = 100 балам.

Відповідність підсумкових рейтингових оцінок у балах оцінкам за шкалою ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка шкалою ЄКТС для всіх видів підсумкового контролю
90-100	A
78-89	B
65-77	C
50-64	D
35-49	FX
1-34	F

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Навчальний курс складається з лекційних, семінарських занять, самостійної роботи.

Заохочується висловлювання власної точки зору, творчий підхід до виконання передбачених програмою курсу завдань. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності.

Підготовка до семінарських занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань за темою, спираючись на перелік рекомендованої літератури та самостійний пошук джерел для отримання необхідної інформації, з подальшим їх обговоренням у форматі дискусій, мозкових штурмів, практичного виконання вправ тощо. Відпрацювання пропущених семінарських занять є обов'язковим, здійснюється у форматі очного або дистанційного (на платформі Zoom) спілкування викладача зі здобувачем (не пізніше, ніж через тиждень з моменту проведення заняття та згідно графіку консультацій).

Підготовка завдань самостійної та індивідуально-дослідної роботи здійснюється у письмовому або електронному (розміщення файлів на платформі Moodle) вигляді та передбачає усне обговорення питань протягом семінарського заняття з теми або під час індивідуальної/групової консультації. Роботи, які виконано не в повному обсязі або оформлено без дотримання вимог, повертаються здобувачеві на доопрацювання. Повторно здати роботу на перевірку необхідно не пізніше, ніж через тиждень після проведення заняття з відповідної теми (письмово/в електронному вигляді на платформі Moodle).

В умовах дистанційного навчання лекційні, семінарські заняття проводитимуться в онлайн-режимі у визначений розкладом час. Самостійні та індивідуально-дослідні роботи надсилаються на оцінювання через систему Moodle у визначений політикою курсу термін. Консультації здобувачів проводитимуться згідно визначеного вище графіку.

Допуск до екзамену передбачений за умов: набрання 25 балів за роботу протягом семестру. Він може проходити за такими формами (на вибір здобувачів ВО): письмовий залік та захист відповідей, підсумкове тестування.

Безпека: у разі оголошення повітряної тривоги заняття негайно припиняється, всі переходять в укриття. Від кожного учасника освітнього процесу вимагається дотримування всіх інструкцій з безпеки. Заняття буде відновлено із скасуванням повітряної тривоги.

Політика використання генеративного штучного інтелекту (ШІ)

Застосування генеративного ШІ у цьому курсі регулюється *Політикою використання ШІ в освітньому процесі БДПУ* (Наказ № 39 від 18.09.2025, рішення Вченої ради від 11.09.2025).

У межах цього курсу **дозволяється відповідальне використання ГШІ** лише для:

- структурування плану написання робіт;
- лексичного покращення тексту;
- підбору джерел (за умови обов'язкової перевірки достовірності).

Заборонено використання ГШІ для:

- повного генерування текстів робіт або розділів;
- автоматичного створення аналітичних висновків.

Усі випадки використання ШІ мають бути **відкрито задекларовані** у письмових роботах згідно зі стандартом **GAIDeT** (<https://panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration/index-uk.html>).

Порушення цього правила може вважатися порушенням академічної доброчесності і тягне за собою відповідні наслідки згідно з Кодексом БДПУ.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (комп'ютер, проектор); програмне (Microsoft Office: Power Point, Word, Moodle, репозитарій); наочність (презентації у форматі Power Point, Canva), відеозаписи різних форм роботи з фізичного виховання та виконання різних видів вправ.

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Державний стандарт дошкільної освіти. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2025 р. № 1557. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1557-2025-%D0%BF#Text>
2. Вільчковський Е. С., Курок О. І. Теорії і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. Суми: Університетська книга, 2019. 428 с. URL: https://dlwqtxts1xzle7.cloudfront.net/55187950/Teoriya-i-metoduka-fizuchnoho-vuhovannya-ditey-doshkilvogo-viky-libre.pdf?1512339254=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DTeoriya_i_metoduka_fizuchnoho_vuhovannya.pdf&Expires=1775068746&Signature=MNNk4lIGr8XTeiAz~hKdwLvnnKY8YgPB2aMXroG3Rsk6xW2iPctN6k~RxZxDZ4fRvxUgodqI0988NkxqavNM3ZdfR2gQfwUMETTv2RUzAdv15r9wdWINJ8iv77TA&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA
3. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку / Л. П. Загородня, С. А. Титаренко, Г. П. Барсуковська. Суми: Університетська книга, 2023. 272 с.

Додаткові

4. Діагностичні методики оцінювання фізичного стану дітей дошкільного віку та профілактичні вправи щодо його покращення: навчальний посібник. 2-ге видання, доповнене / автори-укладачі Е. С. Вільчковський, О. І. Курок, Н. О. Хлус. Вінниця: ТОВ «Твори», 2023. 63 с. URL: <https://repository.gnpu.edu.ua/handle/123456789/2029>
5. Карасевич С. А., Карасевич М. П. Рухливі ігри та ігрові вправи: навчальний посібник. Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2019. 146 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/11748/1/Rukhlyvi_igry_ta_igrovi_vpravy.pdf
6. Кошель В. М., Герман Н. В. Зміст і методика використання оздоровчих технологій в умовах освітнього процесу закладів дошкільної освіти : посібник для студентів спеціальності «Дошкільна освіта». Чернігів : ФОП Баликіна О. В., 2020. 60 с. URL: <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7455>
7. Максимова О. О. Валеологічна освіта дітей дошкільного віку (теоретико-методичні засади): навчально-методичний посібник. Житомир: вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2018. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/30997/>
8. Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. Практичний посібник. URL: <https://www.slideshare.net/slideshow/doc-252062000/252062000>
9. Організація корекційно-оздоровчої роботи з дітьми в закладі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник / автори-укладачі: Н. О. Хлус, С. А. Титаренко, Д. І. Цись, Н. О. Цись, І. М. Москаленко, Л. Г. Капелько. Вінниця: ТОВ «Твори», 2023. 248 с. URL: <https://repository.gnpu.edu.ua/handle/123456789/2030>
10. Рухливі та спортивні ігри для дітей дошкільного віку / автори-укладачі О. І. Курок, Н. О. Хлус, С. А. Титаренко. Вінниця : ТОВ «Твори», 2022. 204с
11. Шалімова Л. Л. Сучасна дошкільна освіта: Фізичне виховання дошкільників Молодший вік. Харків: Ранок, 2017. 208 с.

Інтернет-ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <https://bdpu.org.ua/>
3. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/login/index.php>.
4. Українські підручники он-лайн: <http://pidruchniki.ws/>.
5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>.
6. Google Академія <https://scholar.google.com/?hl=uk>